

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра _Фінансового менеджменту та фондового ринку

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування

(шифр та найменування спеціальності)

**освітньо-професійна програма Фінанси, фінансовий менеджмент
та страхування**

(назва і програми)

на тему: «**Бізнес-план інвестиційного проекту**»

(назва теми)

Виконавець:

студент 41 групи факультету **ФБС**

Захаров Олександр Сергійович

(прізвище, ім'я, по батькові)

_____
/підпис/

Науковий керівник:

К.е.н., ст. викладач

(науковий ступінь, вчене звання)

Астахова Наталя Ігорівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

_____
/підпис/

АНОТАЦІЯ

Захаров О. С. «Бізнес-план інвестиційного проекту»,
кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності
«072 Фінанси, банківська справа та страхування» за освітньо-професійною програмою
Фінанси, фінансовий менеджмент та страхування

Одеський національний економічний університет

м. Одеса, 2021 рік

Кваліфікаційна робота бакалавра складається з трьох розділів. Об'єкт дослідження – процес бізнес-планування інвестиційного проекту

У роботі розглядаються теоретичні засади бізнес-планування інвестиційного проекту, поняття, цілі, завдання та функції бізнес-плану інвестиційного проекту, висвітлена структура та зміст інвестиційного проекту.

В роботі проведено аналіз виробничої структури підприємства, яке виступає як інвестиційний проект, зроблено оцінку аграрної галузі Одеської області та обґрунтовано забезпечення реалізації бізнес-плану сільськогосподарського підприємства. Зроблено стратегічний аналіз інвестиційного проекту. Надані рекомендації щодо страхування ризиків інвестиційного проекту та запропоновані напрями розвитку сільськогосподарського підприємства.

Ключові слова: Бізнес-план, інвестиційний проект, сільськогосподарське підприємство, прибуток, ефективність, ризики .

ANNOTATION

Zakharov OS "Business plan of the investment project",
qualification work for a bachelor's degree in the specialty
"072 Finance, Banking and Insurance" under the educational-professional program
Finance, Financial Management and Insurance

Odessa National Economic University

Odessa, 2021

The bachelor's thesis consists of three sections. The object of research is the process of business planning of an investment project

The paper considers the theoretical foundations of business planning of the investment project, the concepts, goals, objectives and functions of the business plan of the investment project, the structure and content of the investment project.

The paper analyzes the production structure of the enterprise, which acts as an investment project, assesses the agricultural sector of Odessa region and substantiates the implementation of the business plan of the agricultural enterprise. The strategic analysis of the investment project is made. Recommendations on insurance of risks of the investment project are given and directions of development of the agricultural enterprise are offered.

Keywords: Business plan, investment project, agricultural enterprise, profit, efficiency, risks.

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми в тому, що після проведення усіх досліджень, які передують прийняттю інвестиційного рішення, необхідно скласти певний підсумковий документ, який дозволить інвестору та підприємцю не лише прийняти, а й зафіксувати, що і коли належить зробити, щоб виправдалися сподівання на ефективність проекту. Для цього складається бізнес-план, який є головним інструментом для відображення підприємницької ідеї.

Мета дослідження розробка пропозицій щодо бізнес-планування інвестиційного проекту в сфері сільського господарства.

Завдання дослідження:

- визначити поняття бізнес-планування інвестиційного проекту;
- визначити цілі, завдання, функції бізнес-планування інвестиційного проекту;
- визначити структуру і зміст бізнес-плану інвестиційного проекту;
- проаналізувати виробничі структури підприємства та її особливості;
- проаналізувати ринок збуту продукції та ринок постачальників сировини та формування маркетингового плану підприємства;
- обґрунтувати фінансове забезпечення реалізації бізнес-плану сільськогосподарського підприємства вирощування зернових культур;
- виявити підходи щодо побудови системи управління ризиками реалізації бізнес-плану вирощування зернових культур;
- надати рекомендації щодо управління ризиками бізнес-плану вирощування зернових культур;
- запропонувати напрями стратегічного розвитку сільськогосподарського підприємства.

Об'єкт дослідження роботи є процес бізнес-планування інвестиційного проекту.

Предмет дослідження :теоретично-методичні підходи, що відображають особливості бізнес-планування інвестиційного проекту.

Методи дослідження: Аналіз та синтез, монографічний, загально-статистичні, економіко-математичні, аналіз сценаріїв .

Інформаційна база дослідження : статистичні матеріали, власні розробки автора і результати їх обробки. Теоретичним та методичні підґрунтям дослідження є закони і фундаментальні положення економічної теорії, наукові праці та методичні розробки провідних вітчизняних та зарубіжних науковців.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота бакалавра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (60 найменувань) .

Загальний обсяг роботи становить 76 сторінок. Основний зміст викладено на 72 сторінках. Робота містить 20 таблиць, 2 рисунка та 1 графік.

Публікації. За результатами виконання кваліфікаційної роботи бакалавра опубліковано 1 статтю: Бізнес-план сільськогосподарського підприємства орієнтованого на вирощування зернових культур // Збірник, ОНЄУ, Одеса, 2021.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «Теоретичні засади бізнес-плану інвестиційного проекту» розглянуто поняття бізнес-планування інвестиційного проекту. Визначено цілі, функції та завдання бізнес-плану інвестиційного проекту. Проаналізовано структуру та зміст бізнес-плану інвестиційного проекту.

У другому розділі «Формування бізнес-плану інвестиційного проекту (сільськогосподарського підприємства орієнтованого на вирощування зернових культур)» розглянуто загальна характеристика підприємства «Колос» та особливості його виробничої структури. Проведено аналіз аграрної галузі Одеської області та визначено витрати на запуск інвестиційного проекту. Проаналізовано фінансове забезпечення реалізації бізнес-плану сільськогосподарського підприємства вирощування зернових культур. Розраховано фінансовий план підприємства «Колос».

У третьому розділі «Стратегічний аналіз інвестиційного проекту та напрями розвитку підприємства» проведено SWOT-аналіз ринку та сформовано маркетинговий план підприємства. Надано рекомендації, щодо страхування ризиків інвестиційного проекту сільськогосподарського підприємства. Проаналізовано можливі напрями подальшого розвитку підприємства «Колос».

ВИСНОВКИ

Цілю кваліфікаційної роботи було розроблення ефективного, добре спланованого бізнес-плану сільськогосподарського підприємства «Колос» орієнтованого на вирощування зернових культур.

Як було доведено в першому розділі : Бізнес-план – це процес розроблення та впровадження бізнес ідеї. Він зазвичай має складатись з аналізу виробничого, ринкового, організаційного, фінансового стану підприємства .

Складаючи бізнес-план сільськогосподарського підприємства потрібно звертати увагу на особливості ведення сільського господарства. Для того щоб підприємство розвивалось в найкращому напрямку, потрібно скласти ефективний бізнес-план.

Ефективний бізнес-план покращує виробничу діяльність підприємства , допомагає розширювати свої ринкові позиції. В ньому описується майбутні кроки розвитку будь-якого підприємства.

Бізнес-план завжди потрібен для того, щоб банківські організації кредитували підприємство. Банки перед тим, як надавати фінансову допомогу підприємству, розглядають фінансову частину бізнес-плану.

Також бізнес-план розглядають потенційні інвестори, які при добре розробленому плану можуть почати фінансувати підприємство. Він дає оцінку фінансового стану та аналіз конкурентоспроможності підприємства на ринку виробленої продукції.

Бізнес-план може створюватися і для діючих підприємств так і для майбутніх підприємств. Розмір підприємства не має значення.

Для того щоб скласти ефективний бізнес-план слід використовувати його основні принципи. До даних принципів відносять адекватність, цільовий характер, постійність, системність, науковість, ініціювання, прогнозування, оптимізація, безпека управління, впорядкування, контроль, документування .

Перед написання бізнес-плану потрібно визначитись з його основними функціями, які розкривають його структуру. Основними функціями бізнес-плану є: надання інформації кредитним організаціям та інвесторам про підприємство; характеристика головної мети функціонування підприємства; загальна інформації про підприємство; опис товару або услуги; проведення аналізу ринку та прогноз можливих ризиків; опис маркетингової стратегії.

Так як бізнес-план є складним та досить важливим документом, потрібно серйозно скласти його структуру. Структура залежить від сфери діяльності підприємства та його розміру.

Загальна структура бізнес-плану має включати такі основні розділи: Резюме; Опис продукції; Маркетинг продукції (послуг); Виробничий план; Фінансовий план; Аналіз ринку; Ризики та шляхи їх зменшення.

Зміст та обсяг бізнес-плану також залежить від деяких особливостей функціонування підприємства. А саме від : цілей розробки даного плану; сфери діяльності підприємства;; загальної характеристики продукту підприємства.

Бізнес-план розроблений у кваліфікаційній роботі для сільськогосподарського підприємства.

Підприємство «Колос» планує проводити свою професійну діяльність в агропромисловому комплексі.

Підприємство планує займатися вирощуванням зернових культур , а саме ячмінь, озима пшениця, соняшник. Дані зерна планується вирощувати на 100 га орендованої орної землі .

Засновник даного підприємства «Колос» є Захаров Олександр Сергійович. Підприємство розташовано в с. Гандрабури Ананьївського району на півночі Одеської області.

Збут продукції (зерна) планується на першому етапі проводити в великих об'ємах прямо з поля, через нехватку грошових коштів на придбання складського приміщення. В майбутньому є план купівлі складів.

На запуск даного бізнесу потрібно купити землю в кількості 100 га. Вартість оренди даної землі становить 155 085 грн. Також є план закупівлі техніки: трактора на суму 500 000 грн; плуг – 100 000 грн; причеп – 100 000 грн; оприскувач – 100 000 грн; інше допоміжне обладнання – 100 000 грн. Загальна сума придбаної техніки становить 900 000 грн. Так як на придбання комбайнів нема грошових коштів, будемо використовувати аутсорсингу при збирані врожаю.

Крім цього на перший посівний сезон буде витрачено трохи менше 192 000 грн на оборотні активи. А саме на зерно для посіву та добрива. На меті стоїть придбання 8 тон посівного ячменю у сумі 80 000 грн, 5.4 тони озимої пшениці – 54 000 грн, соняшника (400 кг) 16 000 грн, мінеральні добрива (3.5 т) – 42 000 грн.

Після проведення прогнозу врожайності було визначено, що у першому сезоні збору врожаю при оптимальних погодних умов фірма має зібрати близько 144 т ячміню, 172 т озимої пшениці, 53 т соняшника при хорошому сезоні.

Витрати на виробничий процес, тобто витрати на підготування землі до посіву , витрати на сам посів та внесення добрив до землі, витрати на збір врожаю у першому сезоні складуть 307 000 грн .

Одним із найважливіших розділів бізнес-плану є розділ, який має назву фінансовий план витрат та майбутніх доходів. Для побудови фінансового плану «Колос» визначимо приблизні витрати на організацію виробництва. Витрати на організацію виробництва у першому сезоні становитимуть 880 000 грн.

Валовий дохід від реалізації продукції (виручка) становитиме десь становитиме 2 372,3 тис грн, а собівартість 890,085 тис грн. Виходячи з цього валовий прибуток підприємства «Колос» має бути в розрізі 1 482,3 тис грн.

Фінансовий результат до оподаткування прибутку ТОВ «Колос» складатиме 1 347,3 тис грн.. Чистий прибуток у 1 році становитиме розмірі 1 104,8 тис грн.

Підприємство планує залучити кошти за допомогою кредиту у розмірі 1 500 000 грн. Кредит планується оформити в банку «ОТПБАНК» на 5 років. Будуть нараховані відсотки по кредиту, які складуть 675 000 грн. (за рік набіжуть 135 000 грн % по кредиту). Всього потрібно буде повернути за 5 років 2 млн 175 тис. грн. В рік потрібно буде заплатити 435 000 грн.

Чиста рентабельність на підприємстві «Колос» складає 46,6 %, доволі непоганий результат. Виходить, що вклавши 1 грн на виробництво продукції, підприємство отримує 46,6 копійки прибутку.

Операційна рентабельність в випадку фірми «Колос» дорівнює валовій рентабельності. Через те, що валовий прибуток дорівнює операційному прибутку, так як на підприємстві відсутні адміністративні витрати та витрати на збут.

Валова рентабельність підприємства «Колос» становить 62,5 % . В кожній грн. реалізованої продукції є 62,5 копійка валового прибутку.

Підприємство «Колос» з кожної витраченої гривні на виробництво продукції має 21грн 51 копійку.

Првівши аналіз чистої приведеної вартості яка більше 0, можемо зазначити, що проєкт є доцільним для впровадження на ринку.

На території Ананьївського району існують 74 сільськогосподарських товаровиробників (юридичних осіб) , які ведуть свою діяльність в даній місцевості та є конкурентами ТОВ «Колос».

Провівши SWOT та PEST-аналізи виробничої діяльності були визначені переваги, недоліки проєкту, можливості та загрози зовнішнього середовища.

До переваг даного бізнес проєкта відноситься:

- невеликі затрати на відкриття бізнесу;
- відкрита інформація про ринок споживачів, конкурентів;
- наявність оборотних активів на ринку;
- нескладний виробничий процес;
- не є швидкопсувним товаром;
- висока якість продукції.

До недоліків можна віднести:

- коливання ринку ціни на зерно;
- висока вартість палива, запчастин;
- нехватка власних грошей.

До можливостей зовнішнього середовища належать: розвиток агропромислового комплексу; програма дешевих кредитів.

До загроз відносять: близьке становище аграрного сектору до монопольної ситуації; непередбачувані зміни клімату; можлива зміна податкова законодавства.

Конкурентоспроможність товару (зерна) буде збільшена за рахунок зменшення собівартості та підвищення якості врожаю. Для цього планується збільшення посівних

площ, закупку через деякий не тривалий період нової високоякісної техніки . Ціна даного товару залежить від його якості продукції.

Також в майбутньому, при умові отримання прибутку, буде розроблена рекламна стратегія , яка орієнтована на підвищення іміджу компанії «Колос».

Сьогодні існування будь-якого підприємства потребує детального вивчення зовнішнього середовища на предмет існуючих та можливих ризиків. Ризики можна поділити на такі групи: природні, екологічні, економічні, техногенні та радіаційні. К вагомим ризикам слід віднести кредитний, велика кількість конкурентів, непередбачені природно-кліматичні умови.

Для зменшення впливу ризиків на виробничу діяльність ТОВ «Колос» потрібно застрахувати свою діяльність. Страхування ризиків заплановано в компанії «Універсальна» за програмою комплексного страхування.

Сьогодні потрібно планувати свою діяльність завчасно на довготривалий період.

ТОВ «Колос» виокремило наступні напрямки розвитку підприємства:

- Вдосконалення якості сільськогосподарської техніки та збільшення її кількості;
- Збільшення площ земель сільськогосподарського призначення;
- Зменшення собівартості виробленого зерна;
- Стимулювання роботи персоналу;
- Вдосконалення маркетингової діяльності та покращення власного іміджу підприємства.

Основні цілі ТОВ «Колос» у наступні роки розвитку підприємства: збільшення чистого прибутку; збільшення виручки від реалізації продукції; підвищення заробітної плати працівників; збільшення розміру власного капіталу, задоволення потреб споживачів; покращення іміджу.

Провівши аналіз фінансових показників підприємства «Колос» можна сказати про майбутнє ефективне функціонування даного підприємства сільськогосподарського призначення , яке має на меті вирощувати зернові культури . Підприємство, виходячи з прогнозованого чистого прибутку, вчасно верне кредит та відсотки по кредиту.

Після виплати кредиту у першому сезоні у розпорядженні підприємство «Колос» залишиться 669 800 грн. Частина з даних коштів піде на розширення виробництва.